

РЕШЕНИЕ

№ 174

гр. Р. 22.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – Р. в публично заседание на десети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Силвия Павлова

Членове: Йордан Дамаскинов
Боян Войков

при участието на секретаря Светла Пеева
като разгледа докладваното от Боян Войков Въззивно търговско дело №
20224501000307 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на У. гр. В., чрез адв. М. Р. и адв. В.Д. и двамата от АК – В., против Решение № 893/27.06.2022 г. по гр. д. № 3218/2021 г. на РС – Р. с което са отхвърлени исковете на жалбоподателя против С. „Д.“ гр. Р. за заплащане на сумите: 5 220 лв. по фактура № 4000014013/01.10.2020 г. и кредитно известие към нея от 26.11.2020 г.; 16 740 лв. по фактура № 4000014180/17.11.2020 г.; 3 720 лв. по фактура № 4000014287/15.12.2020 г.; 180 лв. по фактура № 4000014387/15.01.2021 г., претендирани като стойност на извършени изследвания за наличие на SARS-CoV-2 за периода от м. юни до м. декември 2020 г., както и сумата 718.39 лв. обезщетение за забавено плащане на главницата в общ размер 25 860 лв. за периода от 04.02.2021 г. до 16.05.2021 г., като на жалбоподателя са възложени и разноските по делото.

Жалбоподателят счита решението за постановено в нарушение на материалния закон, при допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила и необоснованост. Районният съд дал неправилна правна квалификация на предявените искове като такива по чл.

327 от ТЗ – търговска продажба, докато в случаите, когато и двете страни били търговци – лечебни заведения, исковите следвало да се квалифицират като такива по чл. 79, ал. 1 от ЗЗД във вр. с чл. 95, ал. 1, т. 1 от ЗЛЗ във вр. с чл. 266 от ЗЗД – договор за изработка. Неправилна била преценката на първата инстанция на събраните по делото доказателства, довела до формиране на погрешен извод за липса на облигационна връзка между страните. Договорът за изработка е неформален и се явявал действителен дори и ако стойността не е била определена в абсолютен размер, а при отсъствие на изготвена писмена форма доказването му следвало да се осъществи с всички допустими от ГПК доказателствени средства. Определянето на изпълнителя на дейностите по административен ред със заповед на Главния държавен здравен инспектор не изключвало възникването на облигационна връзка между възложител и изпълнител. Заповедта за определяне на лечебните заведения, които ще извършват изследванията, имала за предмет единствено създаване на организация по пробонабиране и изпращане на клинични материали в лаборатории, които разполагат с необходимия ресурс като техническа възможност и специалисти за извършването им с оглед специалната форма на държавен контрол, регламентирана в ЗЛЗ на извършваните медицински дейности за изследване на SARS-CoV-2. Тази заповед била предхождащ етап за възникването на облигационната връзка. Съдът неправилно тълкувал нормата на чл. 94 от ЗЛЗ. В отговора на исковата молба не било въведено своевременно възражение, че разходите за извършените изследвания подлежали на заплащане по реда на чл. 94 от ЗЛЗ – ответникът оспорил единствено наличието на облигационна връзка по възлагане на изследванията. Изследванията за коронавирус на хоспитализираните пациенти се включвали в цената, която НЗОК заплащала на съответното лечебно заведение за лечение по конкретната клинична пътека, следователно всички хоспитализирани лица, за които ответното лечебно заведение изпращало проби за изследване в лаборатория на ищеца, цената на изследването била включена в цената на клиничната пътека, по която пациентите на ответника били лекувани, а в случаите на нехоспитализирани пациенти, задължението за заплащане било безусловно дължимо след като е било налице възлагане на изследването. Моли за отмяната на обжалваното решение и за постановяване на ново, с което исковите да бъдат изцяло уважени. Претендира разноски за двете инстанции.

Въззиваемата страна „С. Д.“ ЕООД гр. Р. чрез адв. Р. Х. от АК – Р. в законоустановения двуседмичен срок е депозирала отговор на въззивната жалба, с който счита същата за неоснователна по изложените в него съображения. Моли за потвърждаване на обжалваното решение, като му бъдат присъдени разноски за въззивното производство.

Окръжният съд, като взе предвид оплакванията в жалбата, доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства намира, че фактическата обстановка по делото правилно е установена от районния съд.

Със заповед № РД-01-150/25.03.2020 г. на министъра на здравеопазването и писмо изх. № 16-00-4/04.03.2020 г. на главния държавен здравен инспектор, лабораторията на У. „С.“ ЕАД била определена да приема клинични материали – проби, изпращани от лечебните заведения в областите В., Д., Р., Р. С., Т. и Ш., както и да извършва изследвания на пробите за наличие на коронавирус SARS-CoV-2. В изпълнение на посочените административни разпореждания на органи на централната власт, в ищцовото лечебно заведение била създадена организация за извършване на процесните изследвания за пациентите от седемте области, като били изпратени писма до съответните лечебни заведения за това. За извършването на тези дейности не била определена цена, както и не било предвидено задължение за заплащане от страна на лечебните заведения. Първоначално Министерство на здравеопазването (МЗ) заплащало стойността на процесите изследвания и чрез териториалните си поделения – РЗИ осигурило безплатно необходимите количества тестове за всички нуждаещи се.

На 28.04.2020 г. било подписано изменение на Националния рамков договор (НРД) за медицинските дейности между НЗОК и БЛС за 2020-2022 г. и в съответствие с постигнатите договорености, на 15.05.2020 г. бил сключен договор между НЗОК и У. „С.“ ЕАД за изпълнение на високоспециализирани медицински диагностични изследвания (ВСМДИ) „Полимеразна верижна реакция за доказване на КОВИД-19“, който влязъл в сила със задна дата от 24.04.2020 г. Съгласно този договор за НЗОК възникнало задължението да заплаща на ответното лечебно заведение извършените и отчетени ВСМДИ „Полимеразна верижна реакция за доказване на КОВИД-19“ по определена единична цена в размер на 60.00 лв. За месеците март, април и май на 2020 г., а по-късно и за месеците август и септември 2020 г., У. „С.“ ЕАД гр. В.

получила от НЗОК увеличение на сумите, определени за неблагоприятни условия на работа. С оглед на това, ръководството на болницата приело решение с част от тези средства да покрие разходите си за извършените изследвания, които НЗОК не е заплатила, като по този начин нямало да претендира плащане от страна на лечебните заведения за изпълнените през посочените месеци изследвания (PCR тестове) за наличието на SARS-CoV-2, на клиничните материали, изпратени от тях.

Процесиите проби за извършване на ВСМДИ „Полимеразна верижна реакция за доказване на COVID-19“ били взети от различни физически лица, пребиваващи в област Р.. Пробите, изпращани на ищеца, били придружени със съпроводителни писма, съдържащи освен искане за извършване на изследвания, но и др. реквизити в изпълнение на дадените указания от МЗ и РЗИ Р.. Общият брой на изпратените проби и на извършените изследвания бил 431, от които за месец юни 2020 г. – 9 изследвания, за месец юли 2020 г. – 78 изследвания, за месец октомври 2020 г. – 279 изследвания, за месец ноември 2020 г. – 62 изследвания и за месец декември 2020 г. – 3 изследвания.

За извършената дейност ищцовото дружество издало следните фактури: № 4000014013/01.10.2020 г. за сумата от 8 820 лв., коригирана с кредитно известие № 4000014230/26.11.2020 г. на стойност 5 220 лева, № 4000014180/17.11.2020 г. на стойност 16 740 лв., № 4000014287/15.12.2020 г. на стойност 3 720 лв. и № 4000014387/15.01.2021 г. на стойност 180 лв. Цената по всяка една от фактурите е определена въз основа на броя на изследванията за един месец при единична цена за всяко едно от 60 лв. Единичната цена съответствала на нормативно определената в параграф 6 на Договор № РД-НС-01-4-3/28.04.2020 г. за изменение и допълнение на НРД между НЗОК и БЛС за 2020-2022 г. Общата стойност в размер на 25 860 лв. на изследванията не била заплатена на У. „С.“ ЕАД.

Въз основа на горните фактически констатации и събраните по делото писмени и гласни доказателствата, първоинстанционният съд е направил извод за неоснователност на предявените от ищеца обективно съединени искове и като такива ги е отхвърлил.

Настоящият състав намира този извод на първата инстанция за правилен. Няма спор, че страните по делото са лечебни заведения и търговски

дружества по смисъла на чл. 37 от Закона за лечебните заведения, като в предмета им на дейност задължително се вписва осъществяването само на болнична помощ. Не е спорно и това, че между страните няма сключен договор. Правилно и обосновано съдът е приел, че същите са обвързани от задължителното изпълнение на административно-властнически разпореждания от страна на централен орган на изпълнителната власт – Министерство на здравеопазването и неговата регионална структура – Районната здравна инспекция (РЗИ) в гр. Р. в условията на действащия през процесния период Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13.03.2020 г. и за преодоляване на последиците след отмяната на извънредното положение. И двете страни са изпълнявали изисквани и вменени им отговорности със заповеди на министъра на здравеопазването и главния държавен здравен инспектор в условията на обвързана компетентност и в условията на извънредна епидемична обстановка. В издаваните административни актове е заложено изискването за задължително териториално разпределение на изследваните материали от точно определени области, в това число и област Р. респ. всички изследвания за пациенти от област Р. да се изпращат във вирусологичната лаборатория на ищеца, като е без значение дали се касае за амбулаторни и/или стационарни пациенти. Едва със Заповед № РД-01-724/22.12.2020 г., допълнена със Заповед № РД-01-23/15.01.2021 г. на Министъра на здравеопазването са лицензирани и други лаборатории в страната да извършват PCR тестове, с което се дава възможност на лечебните заведения, в това число и на ответната болница да изпраща проби за изследване в СМДЛ „Здраве – 99“ ООД гр. Р..

Не се споделя твърдението на жалбоподателя, че коректната правна квалификация на предявените съединени осъдителни иски е чл. 79, ал. 1 от ЗЗД във вр. с чл. 95, ал. 1, т. 1 от ЗЛЗ във вр. с чл. 266 от ЗЗД, тъй като текстът на чл. 95, ал. 1, т. 1 от ЗЛЗ изисква постигане на взаимно съгласие и свободна обща воля на страните за предоставяне на съответните услуги и дейности, а в конкретния случай, безспорно липсва свободната воля на страните за сключване на договор, включително и такъв за изработка. Неоснователни са възраженията за наличието на такъв договор, който е неформален и консенсуален, като възлагането на работата и извършването ѝ са елементи, необходими за установяване сключването на договора. В случая

възлагането на извършените изследвания е било в изпълнение на властническо разпореждане на орган на централната власт – МЗ. Самият жалбоподател посочва, че размерът на претендираната за плащане цена в единична стойност от 60 лв. за едно изследване, не е определен от изпълнителя, нито е резултат от свободно договаряне между страните, а е определен в разпоредбата на пар. 6 от Договор № РД-НС-01-4-3/28.04.2020 г. за изменение и допълнение на НРД между НЗОК и БЛС за 2020-2022 г., т. е. претендираното възнаграждение е определено в подзаконов нормативен акт и съвсем не е уговорен в резултат на свободната воля на страните.

На следващо място, в жалбата се твърди, че съдът не е отчетел наличието на облигационна връзка между страните, която започвала с издаването на заповедта на министъра на здравеопазването за определяне на лечебните заведения, които да извършват изследванията. Не се споделя твърдението, че възникването на правоотношение между страните по делото не е резултат от упражняването на предоставените на административния орган властнически правомощия, а е в пряка връзка с необходимостта от извършване на лечебната дейност на ответника и функционирането му като лечебно заведение по време на извънредното положение, поради което той дължи заплащането. От събраните по делото писмени и гласни доказателства, се установява, че ответникът не е имал право на избор към коя лаборатория да изпраща за изследване взетите от пациентите проби.

Съдът намира за неоснователен и довода на жалбоподателя, че ответното дружество е могло да подаде заявление и да започне да извършва изследвания в своя лаборатория, отговаряща на изискванията, но действия в тази насока не били предприети. Ответната болница никога не е притежавала такава вирусологична лаборатория в структурата си, защото спецификата на дейността ѝ не е налагала това, предвид строгото ѝ профилиране в областта на белодробните заболявания, а и не разполага със специалисти вирусолози.

Не може да се приеме за обосновано и твърдението на жалбоподателя, че съдът, неправилно е тълкувал нормата на чл. 94 от ЗЛЗ, която не е променяна от първоначалното обнародване на закона през 1999 г. с изключение на ал. 3, която е в сила от 13.03.2020 г., приета преди процесния период и с която се дават правомощия на министъра на здравеопазването, на главния държавен здравен инспектор и на директорите на РЗИ да прилагат

мерки на лечебните заведения. В ал. 2 на чл. 94 от ЗЛЗ е посочено, че разходите на лечебните заведения, направени в случаите по ал. 1, се възстановяват от държавата с решение на Министерския съвет. Правилно и обосновано съдът е извел извода, че именно в тази хипотеза попада настоящия случай, тъй като се касае за проведени съвместни действия на лечебните заведения при епидемиологична обстановка.

Законосъобразно и въз основа на доказателствата по делото съдът е заключил, че предявените от т ищеца обективно съединени иски са неоснователни и правилно е приложил материалния закон като ги е отхвърлил.

При това положение първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено изцяло като правилно, а въззивната жалба – оставена без уважение.

При този изход на спора ответникът по жалбата има право на разноски за платеното от него адвокатско възнаграждение в размер на 1 596 лв., съобразно приложения списък по чл. 80 от ГПК.

Мотивиран така, Р.нският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 893/27.06.2022 г., постановено по гр. д. № 3218/2021 г. по описа на РС Р..

ОСЪЖДА У. ЕАД гр. В. с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление в гр. В., бул. „Х. № 1, представлявана от проф. С., **ДА ЗАПЛАТИ** на С. „Д.“ ЕООД гр. Р. с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление в гр. Р. ул. „А., представлявана от Д., сумата от **1 596 лв.** – адвокатско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____